

Lovforslag nr. L 141. Fremsat den 2. december 1992 af arbejdsministeren (Kirkegaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om arbejdstilbud til ledige

(Ophævelse af ret og pligt til uddannelsestilbud efter 1. arbejdstilbud samt forsøg med behovsorienteret aktiveringsindsats m.v.)

§ 1

I lov om arbejdstilbud til ledige, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 634 af 17. juli 1992, foretages
følgende ændringer:

1. § 1, stk. 3, 1. punktum, affattes således:
»Ledige, der har haft et 1. arbejdstilbud, har
ikke ret til et nyt 1. arbejdstilbud.«.
2. § 1, stk. 4, ophæves, og i stedet indsættes:
»Stk. 4. Uanset bestemmelsen i stk. 3 har le-
dige ret til et 2. arbejdstilbud.«.
3. I § 1, stk. 6, udgår: », eller om en afgørelse
efter stk. 4, nr. 4, er rimelig«.
4. § 10, stk. 9, ophæves, og to steder i stk. 10 og
ét sted i stk. 11 udgår: »og 9«.
Stk. 10-13 bliver herefter stk. 9-12.
5. I § 10, stk. 13, der bliver stk. 12, ændres »12«
til: »11«.
6. Efter § 14 a indsættes:
»§ 14 b. Arbejdsministeren fastsætter efter
forhandling med Landsarbejdsnævnet regler

om forsøg med indsats over for særligt udsatte
grupper af ledige, en incitamentordning for ar-
bejdsformidlingen samt behovsorienteret akti-
vering i en region.

Stk. 2. Arbejdsministeren bemyndiges til i
forbindelse med igangsættelse af forsøg som
nævnt i stk. 1, i fornødent omfang at fravige
bestemmelserne i lov om arbejdstilbud til ledi-
ge, lov om kommunal beskæftigelsesindsats
samt lov om arbejdsformidling og arbejdsløs-
hedsforsikring m.v.«.

§ 2

Arbejdsministeren fastsætter tidspunktet for
lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Loven har tillige virkning for de ledi-
ge, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden
efter de hidtidige regler i § 10, stk. 9, har opnå-
et ret til et uddannelsestilbud efter 1. arbejds-
tilbud, og som endnu ikke har påbegyndt dette
uddannelsestilbud.

Stk. 3. De i denne lovs § 1, nr. 1-5, gennem-
førte ændringer ophæves den 31. december
1993. Arbejdsministeren fastsætter nærmere
regler om en overgangsordning i forbindelse
med ophævelsen af de nævnte bestemmelser.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Generelt

Lov om arbejdstilbud til ledige er senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 634 af 17. juli 1992.

Den hidtidige ramme for arbejdstilbudsordningen og de dertil knyttede aktiveringsmuligheder hviler på en politisk aftale, som rækker frem til den 1. juli 1993. Det har ikke hidtil været afklaret, hvilken ramme der skulle gælde for arbejdstilbudsordningen efter denne dato.

I forbindelse med forhandlingerne om finansloven for 1993 er der derfor mellem Det Konservative Folkeparti, Venstre, Det radikale Venstre, Centrum-Demokraterne, Kristeligt Folkeparti og Socialdemokratiet indgået aftale om, at arbejdstilbudsordningen forlænges indtil udgangen af 1993. Herudover er det aftalt, at der sker en justering af arbejdstilbudsloven.

Det bemærkes, at arbejdstilbudsloven ikke i sig selv er tidsbegrænset.

Lovforslaget

Ifølge de gældende regler har ledige, som har gennemgået 1. arbejdstilbud, krav på 2. arbejdstilbud, hvis de har gennemført en uddannelse af en vis varighed, eller hvis de har modtaget iværksætterydelse i en nærmere angiven periode. Herudover har visse ledige uden kompetencegivende uddannelse samt hjemmehjælper, sygehjælper, pædagoger og pædagogmedhjælper under visse betingelser ret til et 2. arbejdstilbud.

Ved lovforslaget sker der følgende ændringer:

Reglerne om uddannelsestilbud (UTB) ændres, idet pligten til – og retten til – at gennemgå et uddannelsestilbud efter 1. arbejdstilbud tilstræbes ophævet fra den 1. januar 1993. Dette betyder, at det ikke længere er en betingelse for at få 2. arbejdstilbud, at ledige har gennemført et uddannelsestilbud. Hertil kommer, at ledige ikke længere vil have krav på et uddannelsestilbud efter 1. arbejdstilbud.

Forslaget indebærer yderligere, at de, som efter de gældende regler har erhvervet ret til et uddannelses-

tilbud, også får mulighed for at gå direkte til 2. arbejdstilbud.

Som konsekvens af, at der ikke længere stilles betingelser for at få et 2. arbejdstilbud, ophæves bestemmelserne om, at retten til 2. arbejdstilbud kan betinges af, at ledige enten har gennemført en uddannelse eller har modtaget iværksætterydelse i 12 måneder. Endvidere ophæves reglen om, at ledige uden en kompetencegivende uddannelse efter en konkret vurdering kan gå direkte til 2. arbejdstilbud, ligesom bestemmelsen om, at visse grupper af ledige (hjemmehjælper, sygehjælper, pædagoger m.fl.) under nærmere betingelser har ret til et 2. arbejdstilbud.

Konsekvensen af de ændrede regler bliver således, at ledige, der har gennemført et 1. arbejdstilbud, har ret til et 2. arbejdstilbud uden betingelser, som rækker ud over de almindelige krav om at have været ledig i en vis periode m.v. Det vil dog fortsat være muligt at gennemføre en selvvalgt uddannelse eller modtage iværksætterydelse efter de almindelige bestemmelser herom i arbejdstilbudsloven.

Nye aktiviteter

Ved ændringen tilvejebringes der en besparelse på finansloven. De frivogne midler vil tilligemed en yderligere tilførsel af midler blive anvendt til en behovsorienteret aktivering af ledige, bl.a. med det sigte at gennemføre forsøg frem til udgangen af 1993, hvor et nyt aktiveringssystem forventes at træde i kraft.

Ledige, der vurderes at have en særlig risiko for at blive langvarigt ledige, tilbydes en særlig indsats, der forbedrer deres beskæftigelsesmuligheder. Denne gruppe omfatter også ledige, der efter de hidtil gældende regler ville have erhvervet en ret til et uddannelsestilbud, og som skønnes at have et behov.

Udover den særlige indsats over for de ledige vil der blive etableret en incitamentordning, som tilgodeser de AF-regioner, der øger andelen af private arbejdstilbud, og/eller de AF-regioner, der i forvejen har gjort en ekstra indsats for at få flere private arbejdstilbud. Der etableres således en bredere beløn-

ningsordning for AF-regionerne end den, der kendes i dag i henhold til flaskehalspuljerne.

Zeuthen-udvalget foreslog, at de nuværende regler om arbejdstilbud og uddannelsesstilbud m.v. erstattes af et nyt behovsorienteret aktiveringssystem. De regionale arbejdsmarkedsmyndigheder foreslås tillagt meget frie muligheder til at anvende de redskaber og kombinationer af redskaber, som giver den bedste aktiveringsindsats.

Med Zeuthen-udvalgets overvejelser som baggrund vil der blive igangsat et forsøg i en enkelt region, der skal tilrettelægge aktiveringsindsatsen ud fra et mere behovsorienteret system. Denne indsats, hvor den udvalgte region får tilført en sum penge til selvstændig tilrettelæggelse af indsatsen over for de ledige, tænkes tilrettelagt på en sådan måde, at indsatsen kan tilpasses behovene på arbejdsmarkedet samt den enkelte lediges ønsker og forudsætninger. Konkret vil det betyde, at f.eks. uddannelsesstilbud før 1. arbejdstilbud kan afgives på et tidligere tidspunkt end i dag, ligesom der skal være mulighed for at variere længden af tilbudene. Regionen vil således have alle de hidtidige aktiveringsredskaber til rådighed, ligesom der vil være mulighed for at anvende de redskaber, der indgår i Zeuthen-udvalgets rapport (jobtræning, start-selv-ydelse, beskæftigelsesarbejde m.fl.).

I forbindelse med forsøgsordningen forudsættes det, at retskraverne til de fremtidige tilbud ophæves, og at ingen ledige i forsøgsperioden mister dagpengere retten.

De nærmere retningslinier for forsøget forudsættes forhandlet med partierne bag finanslovaftalen.

Forsøget vil i øvrigt blive evalueret med henblik på, at de erfaringer, der opnås ved forsøget, kan indgå i de kommende overvejelser om en samlet reform af arbejdstilbudslovgivningen.

Økonomiske konsekvenser

Ophævelse af retten og pligten til UTB efter 1. ATB medfører en statslig besparelse på ca. 275 mill. kr. Denne besparelse anvendes sammen med en ekstra bevilling på 200 mill. kr. til en behovsorienteret aktivering af ledige.

Midlerne til den behovsorienterede aktivering anvendes til følgende aktiviteter:

- a) En særlig indsats for udsatte grupper.
- b) Incitamentordning for arbejdsformidlingen.
- c) Forsøg med Zeuthen-udvalgets model i en region.

Der henvises i øvrigt til beskrivelsen ovenfor.

Fordelingen af midlerne på de tre ovennævnte ak-

tivitetstyper vil afhænge af den endelige udformning af aktiviteterernes indhold.

Administrative konsekvenser

Forslaget forventes ikke at få nævneværdige administrative konsekvenser, idet den administrative letelse, som følger af afskaffelsen af pligten/retten til UTB m.v., vil skulle anvendes til den behovsorienterede aktiveringsindsats over for de ledige.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ved ændringen sker der en præcisering af, at bestemmelsen alene omhandler retten til 1. arbejdstilbud og den hertil knyttede mulighed for under visse betingelser at opnå ret til endnu et 1. arbejdstilbud (»gentagent arbejdstilbud«).

Til nr. 2

Ved denne bestemmelse ophæves pligten til gennemførelse af et uddannelsesstilbud som en betingelse for 2. arbejdstilbud, således at der – med de begrænsninger der følger af § 1, stk. 5 – etableres en fri adgang til 2. arbejdstilbud.

Til nr. 3

Ændringen er en konsekvens af ændringen i nr. 2

Til nr. 4

Retten til et uddannelsesstilbud efter 1. arbejdstilbud ophæves. I stedet vil uddannelsesstilbud efter 1. arbejdstilbud sammen med andre aktiveringsmuligheder kunne indgå i forbindelse med behovsorienteret indsats.

Til nr. 5

Ændringen er redaktionel

Til nr. 6

Ved denne bestemmelse tilvejebringes der grundlag for, at arbejdsministeren kan igangsætte forsøg med en behovsorienteret indsats over for ledige. Indsatsen retter sig mod særligt udsatte grupper, ligesom der skabes mulighed for en mere omfattende forsøgsordning i en enkelt region.

Ved finanslovsaftalen er det forudsat, at retskraverne til de fremtidige tilbud ophæves, og at ingen ledige i forsøgsperioden mister dagpengere retten. Det vil derfor blive nødvendigt at fravige bestemmelser i ar-

bejdstilbudsloven samt de i arbejdsløshedsloven fastsatte betingelser for ret til dagpenge.

For at kunne tilvejebringe den fornødne ramme for forsøgsvirksomheden foreslås arbejdsministeren derfor tillagt en bemyndigelse til at fravige de gældende regler for aktivering af ledige og om ret til dagpenge.

Til § 2

Som en udløber af 8. maj-aktiveringsforliget behandler EF-Kommissionen for øjeblikket hele ATB-loven og dennes forhold til bl.a. EF's regler om statsstøtte. Da Kommissionens behandling endnu ikke er afsluttet, kan det ikke med sikkerhed fastsættes, hvornår loven skal træde i kraft. Det foreslås derfor, at arbejdsministeren bemyndiges til at fastsætte lovens ikrafttrædelsestidspunkt.

Under forudsætning af EF-Kommissionens positive tilkendegivelse antages det, at lovens § 1, nr. 1-5, vil kunne sættes i kraft den 1. januar 1993. Bestemmelserne får virkning også for de ledige, som i medfør af de hidtil gældende regler har opnået ret til uddannelses tilbud inden 2. arbejdstilbud. For ledige, som ikke har påbegyndt et sådant uddannelses tilbud inden ikrafttrædelsesdatoen, bortfalder retten. I stedet vil uddannelses tilbud indgå som en mulighed, der kan tilbydes denne gruppe af ledige som et led i den behovsorienterede indsats.

Ikrafttrædelsestidspunktet for forsøgsordningen i medfør af § 1, nr. 6, afventer udformningen af retningslinierne for forsøgsordningen.

Ved finanslovsaftalen er der skabt grundlag for at forlænge arbejdstilbudsordningen frem til udgangen af 1993. Fra dette tidspunkt genindføres retten og pligten til et uddannelses tilbud forud for 2. arbejdstilbud, hvis der ikke forinden er tilvejebragt en ny ramme for aktiveringsindsatsen.